

Lekcja ekologii z Bajką Pana Kleksa

Dzień Ziemi

Witajcie!

Nazywam się Ambroży Kleks i przygotowałem dla Was mnóstwo ciekawostek z okazji **Dnia Ziemi!**

To bardzo ważne, żeby dbać o naszą planetę codziennie. Ale właściwie dlaczego?

Ziemia to nasz dom, największy skarb. Tu żyjemy, tu mieszkamy. Dziś dowiedziecie się, czego potrzebuje i jak stać się jej najlepszym przyjacielem.

Wyberzmy się razem w podróż i poznajmy lepiej naszą planetę!

Jak myślicie:

- Ile wody jest na świecie?
- Do czego potrzebna jest nam woda?
- Co możemy zrobić, aby zadbać o zasoby wody w naszym otoczeniu?

Lekcja ekologii z Bajką Pana Kleksa
Dzień Ziemi

Woda stale krąży pomiędzy: zbiornikami wodnymi, atmosferą i powierzchnią lądów. Powierzchnia oceanów stale paruje, a unosząca się do góry para wodna jest transportowana przez wiatr. Gdy powietrze się ochładza, para wodna skrapla się i powstają z niej chmury. Gdy drobne kropelki wody, zawarte w chmurach, połączą się w większe krople, spadają w postaci opadów atmosferycznych, które zasilają m.in. lądy. Woda opadowa częściowo wsiąka w glebę, a częściowo spływa do strumieni i rzek. Rzeki niosą ją do mórz i oceanów, skąd ponownie wyparuje.

Parowanie zachodzi także na lądach. Część wody opadowej gromadzi się w zbiornikach wody słodkiej, część nawilża glebę i jest pobierana przez rośliny. One także tracą wodę w procesie transpiracji, zwiększając wilgotność powietrza. Część wody opadowej wsiąka w grunt i gromadzi się w podziemnych ciekach na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Woda ta, przenikając przez warstwy skał, ulega samooczyszczeniu ze skażeń biologicznych, co oznacza, że nie zawiera na przykład bakterii. Takie wody, położone co najmniej na głębokości 3 - 4 m, zasilają na ujęcia wody pitnej.

Wiemy już, że:

- woda jest substancją **niezbędną do życia**;
- woda stale krąży w przyrodzie;
- woda stanowi środowisko życia niezliczonych organizmów;
- woda ulega skażeniu i samooczyszczaniu.

A co zanieczyszcza wodę?

- chemiczne środki do pielęgnacji i ochrony roślin, stosowane przez rolników;
- przemysł wytwarzający szkodliwe pyły, gazy oraz ścieki;
- transport; wyciekające paliwa, spaliny;
- miasta i osiedla pozbawione kanalizacji lub nieposiadające oczyszczalni ścieków; nieszczelne szamba, podobnie jak nieoczyszczone ścieki powodują skażenie chemiczne i bakteriologiczne gleb i wód;
- źle zabezpieczone wysypiska odpadów lub tzw. dzikie wysypiska śmieci, z których zanieczyszczenia wymywane są do wód gruntowych.

W efekcie, prawie połowa polskich rzek zawiera wody o niezadowalającej jakości. Woda jest zasobem odnawialnym, podlega samooczyszczaniu, ale proces ten wymaga długiego czasu. Dlatego ilość dostępnej czystej wody stale się kurczy. Proces oczyszczania wody można przyspieszyć, np. poprzez wykorzystanie oczyszczalni ścieków. Woda po oczyszczeniu w oczyszczalniach może być ponownie wykorzystywana w przemyśle i gospodarstwach domowych.

Co się dzieje, gdy brakuje wody?

Susza – ze względu na wysoką temperaturę rzeki wysychają, gleba pozbawiona wody nie nadaje się do życia dla roślin i zwierząt, **powstają pożary**.

Dlaczego powietrze to życie i jak brak wody wpływa na jego jakość?

Tlen jest niezbędny do życia ludzi i zwierząt. Gdyby go zabrakło, na Ziemi nie można by było przetrwać.

Susza może spowodować pożar. Gdy lasy płoną, tracimy źródło tlenu, giną zwierzęta, tracą swój dom.

To samo dzieje się, gdy lasy są wycinane.

Skąd się biorą zanieczyszczenia powietrza?

- wydobywanie i transport surowców;
- przemysł;
- składowiska surowców i odpadów;
- motoryzacja;
- spalanie w gospodarstwach domowych śmieci, zwłaszcza odpadów zawierających elementy plastikowe; toksyczne produkty spalania zanieczyszczają powietrze, a tym samym - glebę i wodę;
- naturalne zanieczyszczenia powodowane przez pożary czy wybuchy wulkanów,
- wyładowania atmosferyczne i procesy biologiczne.

Ale to nie wszystko! Samochody, samoloty, fabryki i nasze własne domy wytwarzają niebezpieczne gazy, nazywane cieplarnianymi. Tworząca się nad Ziemią pokrywa powoduje, że powietrze staje się coraz cieplejsze, a to niesie za sobą szereg zmian:

- **topnieją lodowce – zmniejszając zasoby wody;**
- **zmieniają się warunki życia zwierząt;**
- **powstają pożary.**

Co się dzieje w naszych domach?

Każdego dnia produkujemy w naszych domach odpady.

Wiele produktów używanych w domu zawiera związki chemiczne, które mogą być szkodliwe dla ludzi, zwierząt:

- środki czyszczące;
- materiały samochodowe;
- materiały malarskie;
- środki owadobójcze;
- środki używane w ogrodzie;
- inne artykuły używane w domu.

An underwater photograph showing several pieces of plastic waste floating in clear blue water. There are two white plastic bottles, one partially crushed, and two pieces of white plastic bags. The scene illustrates the problem of plastic pollution in the environment.

Co się dzieje, gdy nie segregujemy odpadów?

- w rozkładających się odpadach powstają gazy gnilne, które tłąc się, zanieczyszczają powietrze i mogą być nawet przyczyną pożarów;
- wysypisko to siedlisko zarazków roznoszonych przez żerujące zwierzęta;
- deszcze wypłukują ze śmieci szkodliwe substancje, powodując skażenie gleby i wód podziemnych;
- odór rozkładających się odpadów rozprzestrzenia się na odległość kilku kilometrów i jest uciążliwy dla mieszkańców;
- widok śmietniska jest przygnębiający i niszczy piękno krajobrazu.

Dlatego tak ważna jest segregacja śmieci!

A decorative horizontal bar at the bottom of the slide consisting of a series of black and white vertical rectangles of varying heights, creating a barcode-like or pixelated effect.

Lekcja ekologii z Bajką Pana Kleksa

Dzień Ziemi

PAPIER

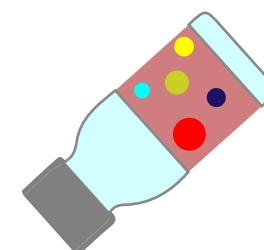

**papier,
tektura,
makulatura**

**METALE
I TWORZYWA
SZTUCZNE**

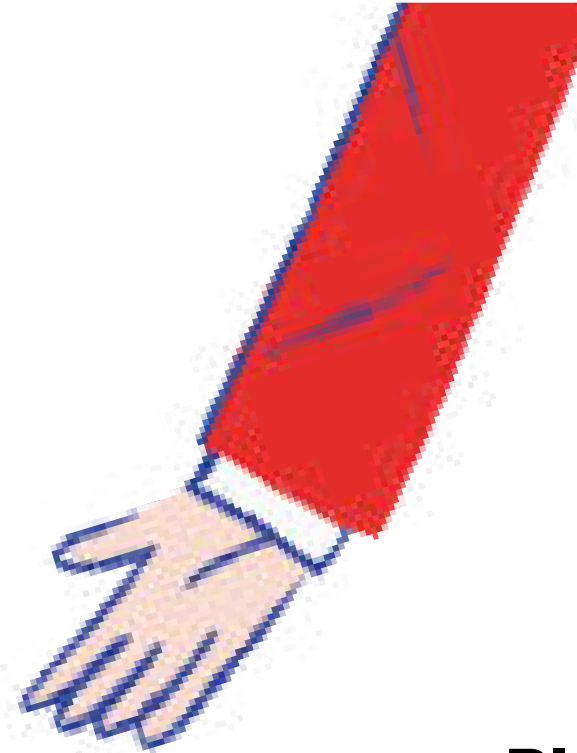
**plastik,
metal,
styropian**

SZKŁO

**butelki
po napojach,
słoiki**

BIO

**części roślin,
skorupki jaj,
fusy z kawy
i herbaty**

**ODPADY
ZMIESZANE**

**odpady, które
nie nadają
się do recyklingu**

Jak można wykorzystać odpady bio?

Przyjrzyjcie się, co ląduje w koszach na śmieci, kiedy Wasze mamy gotują zupę. Brzmi zabawnie?

Czy wiecie, że z odciętej górnej części korzenia pietruszki możecie wyhodować natkę? Wystarczy, że taką końcówkę warzywa włożycie do naczynia z odrobiną wody na dnie.

Uzupełniajcie wodę codziennie i obserwujcie, jak rośnie aromatyczny dodatek do rosółu.

Lubicie szczypiorek? Cebulę połóżcie na szklance tak, aby korzonki dosięgały do wody. Po kilku dniach świeżo wyrosniętym, drobno posiekanym szczypiorkiem posypcie kanapkę z pomidorem. Pycha!

ZADANIE SPECJALNE:

Dowiedzcie się, jakie jeszcze warzywa i owoce można wyhodować z resztek, które zwykle wyrzucamy.

Upcykling – co to takiego?

To jedna z najbardziej kreatywnych form dbania o planetę. Niektóre przedmioty możemy wykorzystać ponownie. Część śmieci trafia do recyklingu, a z innych możemy stworzyć przedmioty użytkowe, dekoracje albo np. wyjątkowe zabawki.

Ekobohater ulubionej bajki

Potrzebne materiały:

Zakrętki, karton, papierki po cukierkach, słomki do picia.

Z tych przedmiotów, przy pomocy kleju i nożyczek, możemy stworzyć figurki swoich ulubionych bohaterów z bajek!

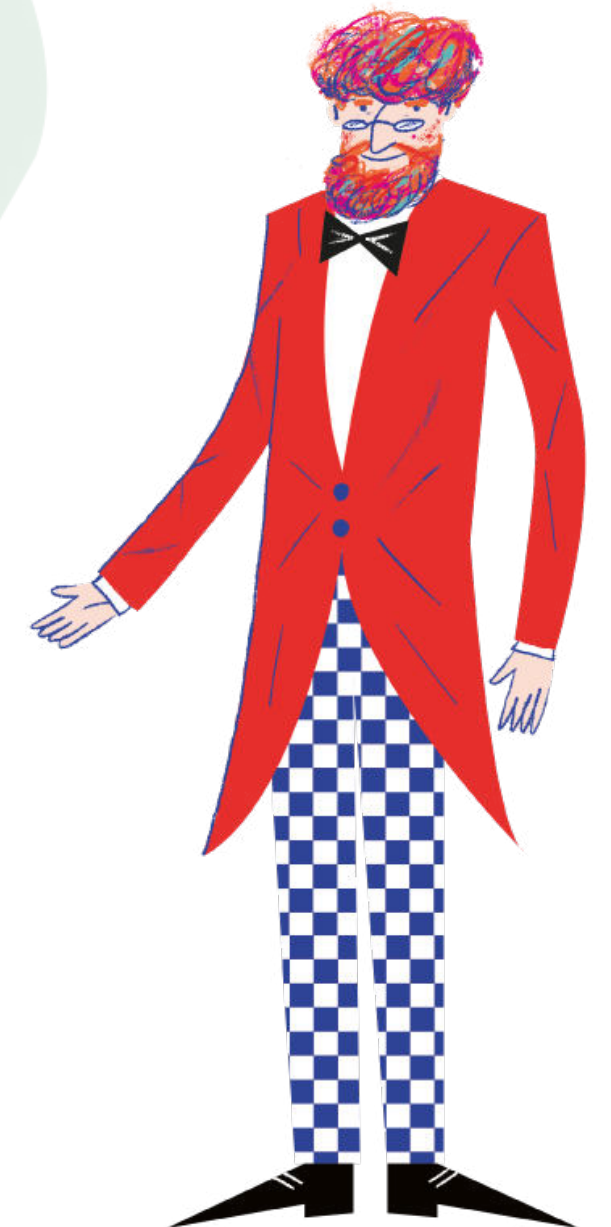

Jesteście ciekawi, jakie jeszcze znam sposoby na zadbanie o naszą planetę?

Zaproście mnie na spotkanie na żywo, a podczas wyjątkowej Lekcji ekologii opowiem Wam:

- jak budować dobre nawyki i dbać o naszą planetę na co dzień;
- jakie są zasady segregacji śmieci: gdzie powinien trafić papier od masła, karton po mleku, baterie i zepsute zabawki, co zrobić z zakrętkami od butelek, ceramiką lub potłuczonym szkłem i starymi ubraniami.

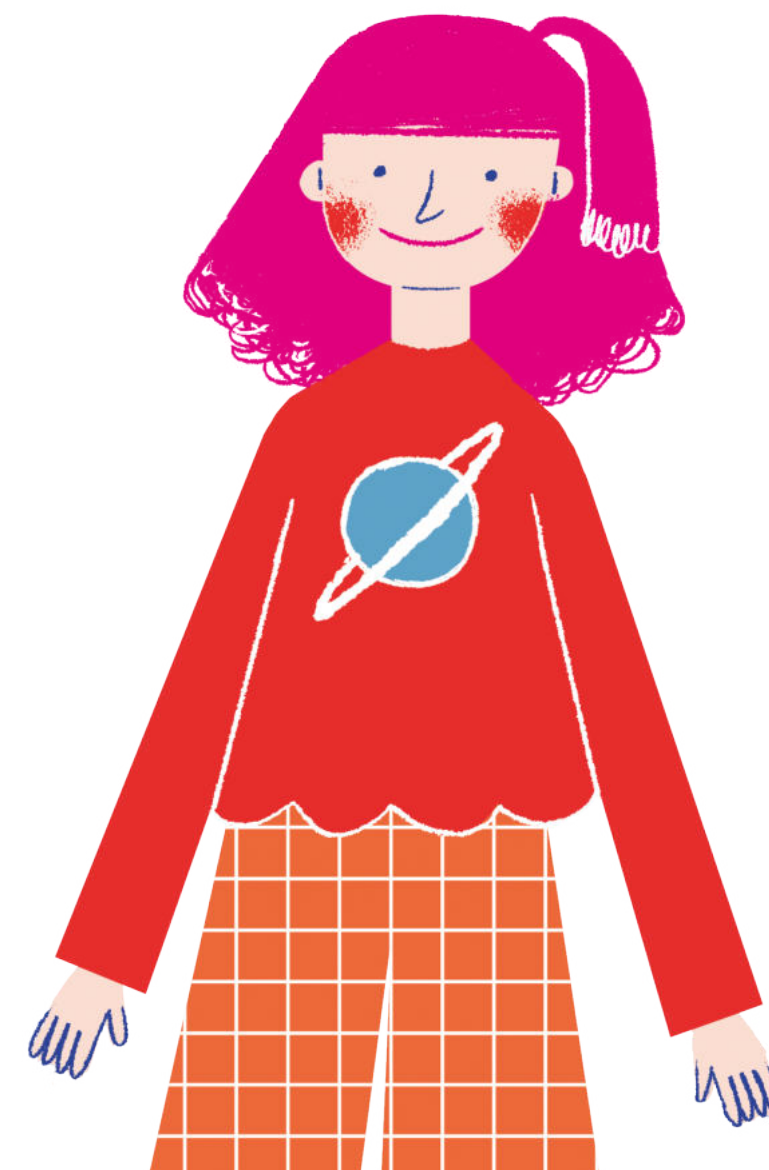

Dodatkowo razem stworzymy metodą upcycklingu ekologiczne torby na zakupy, ucząc się, jak mądrze wykorzystać niepotrzebne nam już przedmioty, nadając im nowe życie. Zadbamy o zwierzęta i owady z naszego otoczenia, budując przestronne domki dla owadów ze... śmieci.

Dziękuję za uwagę!

Mam nadzieję, że jeszcze się spotkamy na Lekcji ekologii z Bajką Pana Kleksa i będę mógł przedstawić Wam Agnieszkę, moją uczennicę, specjalistkę od ekosztuki!

Pozdrawiam
Profesor Ambroży Kleks

BAJKA PANA KLEKSA

ul. Porcelanowa 23

40-246 Katowice

kontakt: +48 668 121 790

bajkapanakleksa.pl

